

7. 8. 2019

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Manka a škody u zásob z hlediska DPH a daně z příjmů

V podnikání se může stát, že jsou některé zásoby někým odcizeny nebo se ztratí. Takovou situaci je nutné zohlednit nejen v účetnictví, ale má také vliv na daňovou uznatelnost nákladů na dani z příjmů a uplatněný nárok na odpočet z pohledu DPH.

V praxi se manka a škody řeší velmi často například u stavebních firem. Lze si představit situaci, kdy na stavbě budovy „zmizí“ měděné trubky určené k rozvodům topení nebo je odcizena část palety cihel.

Asi málokdy se podaří vypátrat pachatele a tak vzniká nedoložená škoda na majetku firmy představující manko. To znamená, že účetní stav je vyšší než reálný. V účetnictví si lze s tímto poradit relativně snadno a to snížením zaúčtovaného stavu, obvykle se bude jednat o účetní zápis MD 549/D 112 (12x, 132, 58x).

Daň z příjmů

Daňová uznatelnost nákladů z hlediska daně z příjmů vyžaduje, aby byly splněny podmínky zákona o daních z příjmů, tím se zákonodárce snaží zamezit daňovým podvodům. Škody na majetku lze daňově uznat v následujících případech:

- Škoda vznikla v důsledku živelní pohromy. V zákoně je přímo definováno, co lze za živelnou pohromu považovat, jedná se například o nezávinný požár, výbuch, blesk, vichřice s rychlostí větru nad 75 km/h, povodeň, záplava, krupobití atd. Výše škody musí být doložena posudkem pojišťovny, a to i v případě, že poplatník není pojištěn, nebo posudkem soudního znalce.
- Škoda je způsobena podle potvrzení policie neznámým pachatelem.
- Škoda je daňově uznatelná do výše náhrady, kterou obdrží firma od pojišťovny.

Příklad

Stavební firmě byla odcizena z palety část cihel v pořizovací ceně 20.000 Kč. Firma byla pojištěna proti krádeži a obdrží od pojišťovny jako náhradu částku 15.000 Kč. Stavební firma může uplatnit jako daňově uznatelné náklady odcizených cihel v hodnotě 15.000 Kč, zbylé cihly v hodnotě 5.000 Kč budou považovány jako daňově neuznatelný náklad.

Škodou zákon o daních z příjmů rozumí fyzické znehodnocení majetku, který je v důsledku škody vyrazen. Mankem se rozumí inventarizační rozdíl, kdy skutečný stav je nižší než účetní. Za manko a škodu se nepovažují technologické a technické úbytky a úbytky vyplývající z přirozených vlastností zásob, např. rozprachem písku způsobený větrem, sesycháním zásob apod.

Daň z přidané hodnoty u nedoložených mank a škod

Z nové právní úpravy s účinností od 1. 7. 2017 vyplývá, že nedoložená manka a škody nepoužitých zásob se již neposuzují jako použití pro účely nesouvisející s ekonomickou činností plátce, tedy nevzniká povinnost uplatnit daň na výstupu, jak tomu bylo do 30. 6. 2017. S účinností od 1. 7. 2017

má plátce povinnost provést vyrovnání odpočtu daně na vstupu.

Nadále platí, že v případě řádného doložení zničení, ztráty nebo odcizení plátcem původně uplatněný nárok na odpočet daně zůstává beze změny zachován.

Příklad

Při fyzické inventuře skladu v prosinci 2018 nebyl nalezen materiál v hodnotě 20.000 Kč + DPH 4.200 Kč, který dle účetnictví měl být na skladě.

Jelikož se jedná o skladovaný materiál, u něhož byl při nákupu uplatněn nárok na odpočet daně v květnu 2018 a který nebyl ještě plátcem využit (tj. vyskladněn, resp. vydán do užívání), je nezbytné při jeho nedoložené ztrátě provést vyrovnání odpočtu daně.

Vyrovnání odpočtu daně se vypočítá jako rozdíl mezi výší nároku na odpočet daně k okamžiku této fikce použití majetku (což je v tomto případě 0 Kč) a výší původního uplatněného odpočtu daně 4.200 Kč. Výsledek činí -4.200 Kč.

Plátce je povinen vyrovnání odpočtu uvést v přiznání k DPH, vypočtenou částku -4.200 Kč (včetně znaménka minus) je nutné uvést na řádku 45 za zdaňovací období prosinec 2018, kdy bylo toto „jiné použití“ (ztráta) materiálu zjištěno.

Martin Svoboda

e-mail: martin.svoboda022@gmail.com

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Aktuální judikatura k holdingovým strukturám](#)
- [Exkluzivita má svou cenu. NSS se vyjádřil k nájemnému mezi spojenými osobami](#)